

כללים בדבר זכויות חבר יוצא או מוצא מקיבוץ, התשנ"ג/1993

לפי תקנות האגודות השיתופיות (חברות), התשל"ג - 1973

פרק א': פרשנות

הגדרות

1. בכללים אלה –
"עוזב" – חבר יוצא או מוצא מקיבוץ
"עזיבה" – יציאה או הוצאה מקיבוץ
"קיבוץ" – הקיבוץ שממנו יצא או הוצא העוזב
"בורר" – מי שנקבע בתקנון ליישב סכסוכים בין עוזב לקיבוץ
"גיל פרישה" – גיל 65 שנים
- "ותק" – תקופת חברות רצופה של חבר בקיבוץ וכל תקופה הקודמת לחברותו בקיבוץ, שלפי כללים אלה יש לכלול אותה בחישוב הוותק בקיבוץ בכפוף להוראת סעיף 4.
- "ותק פנסיוני" – הוותק של העוזב שנצבר מגיל 30
- "סכום בסיסי" – ההוצאה החודשית לחבר, לפי החישוב בתוספת הראשונה, בצירוף הפרשי הצמדה מהמדד הידוע בסופה של שנת הכספים האחרונה שקדמה לעזיבה ועד המדד הידוע בעת כל תשלום על פי כללים אלה.
- "ילד" – ילדו של עוזב שלא מלאו לו 18 שנים או ילדו של עוזב שלא מלאו לו 19 שנים ועיקר זמנו מוקדש ללימודים במוסד חינוכי על יסודי.
- "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה או שיפרסם כל מוסד מוכר אחר, שיבוא במקומה.
- "קצבה" – תשלום חודשי, בהתאם לאמור בסעיפים 8 ו-9.
- "תלוי" – מי שאינו חבר קיבוץ וגר בקיבוץ על פי היתר שקיבל מהקיבוץ בשל קירבתו לעוזב.
- "תנועה" – תנועה קיבוצית כמשמעותה בתקנה 1(א) לתקנות.

"תקנון" – תקנות ההתאגדות של הקיבוץ

פרק ב': דמי עזיבה

זכות לדמי עזיבה

2. עוזב זכאי לקבל מהקיבוץ מענק עזיבה, תוספת בעד ילדים והשלמת תקציבים כאמור בסעיף 6 (להלן דמי עזיבה) בהתאם לכללים אלה.

חישוב מענק עזיבה

3. א. עוזב זכאי לקבל מענק עזיבה בסכום המתקבל ממכפלת הסכום הבסיסי במספר שנות ותק.

ב. עוזב שוותקו שש שנים או יותר, זכאי לתוספת אחוזים מדמי העזיבה, בשל ותק, על פי האמור בתוספת השנייה.

ג. עוזב שגילו מעל 30 שנים ואינו חי חיי משפחה עם בן זוג בקיבוץ או מחוצה לו, זכאי לתוספת של שלישי על האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב).

כללים לחישוב וותק

4. לצורך חישוב הוותק לעניים כללים אלה

. תיחשב תקופה מצטברת של ימי חופשה שהעוזב לא מימש עד שנפסקה חברותו ובלבד שתקופה כאמור לא תעלה על 60 ימים (להלן – החופשה השנתית)

. לא תיחשב חופשה שארכה מעל לשלושה חודשים, למעט מרכיב החופשה השנתית שבה.

. תיחשב תקופת מועמדות של העוזב בקיבוץ, שבסופה נתקבל לחברות, אך לא תקופת התארחות או ניסיון שקדמה לתקופת המועמדות.

. תיחשב התקופה של שנת שירות שלישית בקיבוץ צעיר או בתנועת נוער.

. לא תיחשב תקופת שירותו של העוזב בשירות חובה בצבא או בשירות לאומי.

. לא תיחשב התקופה שאחרי גיל פרישה.

תוספת בעד ילדים

5. עוזב זכאי לקבל בשל כל ילד היוצא איתו מהקיבוץ, תוספת לדמי העזיבה בסכום שיחושב כך:

. סכום השווה למחצית הסכום הבסיסי, לכל שנת ותק של ההורה הוותיק מבין ההורים,

אך לא יותר מהסכום הבסיסי כפול 6.

. במקרה של פירוד בין ההורים או במקרה של עזיבת הורה יחיד, תשולם התוספת רק להורה שעימו עוזב הילד. התוספת תשולם בשל כל ילד פעם אחת בלבד. השלמת תקציבים

6. עוזב זכאי, בנוסף לכל זכויותיו על פי כללים אלה, התקנון, החלטות הקיבוץ או המקובל בקיבוץ, לקבל את יתרת התקציב העומד לזכותו בספרי הנהלת החשבונות של הקיבוץ, מחושב עד לסופו של חודש העזיבה.

מועד לתשלום דמי עזיבה

7. א. דמי עזיבה ישולמו לעוזב, בידי הקיבוץ, בסמוך לאחר יציאתו ויציאת התלויים בו מן המקרקעין שבתחום הקיבוץ.

. אם לא ישלם הקיבוץ את דמי העזיבה כאמור לעיל ולא יגיע להסכמה עם העוזב בדבר תנאים לתשלום דמי העזיבה, יועבר העניין לבורר אשר יקבע את תנאי התשלום.

. עד שינתן פסק הבורר ישולם לבורר, עד ה-10 לחודש קלנדרי, על חשבון דמי העזיבה, סכום שלא יפחת מהסכום הבסיסי.

. על אף האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג), רשאי הקיבוץ, בהחלטת אסיפה, לקבוע כי דמי העזיבה ישולמו לשיעורין בתשלומים חודשיים צמודי מדד ובלבד, שעד ה-10 בכל חודש קלנדרי, ישולם על חשבון דמי העזיבה סכום אשר לא יפחת מסכום דמי העזיבה, צמוד למדד, מחולק בשנות הוותק של העוזב וכן הסכום כולו ישולם תוך תקופה שלא תאריך מ-30 חודשים. החלטה כאמור לא תשונה אלא לאחר חלוף שנה מיום קבלתה.

פרק ג' תשלומי קצבה

זכות לקצבה

8. עוזב שגילו מעל 30 שנה זכאי לקבל מהקיבוץ, בנוסף לדמי העזיבה, קצבה.

תשלום קצבה

9. הקיבוץ ישלם לעוזב, למן הגיעו לגיל פרישה, מידי חודש קלנדרי, עד ה-10 באותו חודש, בשל החודש שחלף, קצבה בשיעור של 2.3% ממכפלת הסכום הבסיסי במספר שנות הוותק הפנסיוני שלו.

פקיעת הזכות לקצבה

10. הזכות לקצבה אינה ניתנת להעברה או לשעבוד או לערבות בכל דרך שהיא, זכות זו פוקעת או מותו של העוזב.

כתב התחייבות לתשלומי קצבה

11. לבקשת עוזב הזכאי לקצבה, ייתן הקיבוץ התחייבות בכתב לתשלום הקצבה בנוסח שבתוספת השלישית.

תשלומי גמל

12. א. רכש הקיבוץ, לטובת העוזב, לפני העזיבה או לאחריה, זכויות לתשלומים כלשהם מקופת גמל, בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד – 1964², או לתשלומים אחרים בעלי אופי דומה (להלן – תשלומי גמל), ינוכו הזכויות לתשלומי גמל מתשלומי העוזב לקצבה.

ב. לא ינוכו זכויות כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן יובטח כי הזכויות לתשלומי הגמל יהיו רשומות על שם העוזב ביום הגיעו לגיל פרישה.

ג. ניכוי הזכויות כאמור בסעיף קטן (א), יעשה בהתאם לאמור בתוספת הרביעית.

פרק ד': הוראות כלליות

עוזב מקיבוץ לקיבוץ

13. עוזב מקיבוץ אחד לקיבוץ אחר החבר באותה התנועה, ינהגו בו הקיבוצים בהתאם להנחיותיה של אותה תנועה.

הנחיותינו הן:

14. עזב זוג חברים, יחושבו דמי העזיבה והקצבה לכל אחד מבני הזוג בנפרד, בהתאם לזכויותיו לפי כללים אלה.

ניכוי וקיזוז הכנסות וחובות

15. הקיבוץ רשאי לנכות מכל תשלום המגיע לעוזב על פי כללים אלה כל סכום כסף או שווה כסף שהיה על העוזב להעביר לקיבוץ. א.

היתה לעוזב, ביום העזיבה, זכות לקבל בעתיד סכומי כסף או שווי כסף, אשר נצפתה בגין עבודתו או משלח ידו של העוזב תוך צבירת הוותק (להלן בסעיף זה – זכות עתידה),
וזכות זו לא הומחתה לקיבוץ או לא הועברה באופן אחר, רשאי הקיבוץ לנכותה
באחת מהדרכים כמפורט להלן: ב.

1. לנכות מכל תשלום קצבה אותו חלק מהזכות העתידה ששולם לעוזב בתוך חודש לפני המועד לתשלום הקצבה.

2. לנכות את הזכות העתידה מזכויות העוזב לקצבה, בחישוב לפי התוספת הרביעית, כאילו היה תשלום גמל.

לנכות מהוותק ומהוותק הפנסיוני של העוזב את משך הוותק בו נצברה הזכות העתידה, אלא אם כן יוכיח העוזב כי שווי זכויותיו בשל הוותק המנוכה, עולה על הערך המהוון ליום העזיבה, של הזכות העתידה. ההוון ייעשה לפי התוספת הרביעית כאילו היתה הזכות העתידה תשלום גמל. 3.

ג. הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו על זכויות של העוזב מכח כללים אלה, התקנון או החלטות הקיבוץ וכן על זכויותיו לקצבאות מהמוסד לביטוח לאומי או לקצבת נכות כלשהי.

התחייבות להחזקת ילדים שנותרו בקיבוץ

16. העוזב לא יהיה זכאי לדמי עזיבה ולקצבה אלא אם כן יתחייב, להנחת דעתו של הקיבוץ, לשאת בהוצאות ההחזקה של ילדיו שנשארו בקיבוץ. הפר העוזב התחייבותו לשאת בהוצאות ההחזקה כאמור, יפקעו זכויותיו על פי כללים אלה.

החזר הוצאות

17. חבר קיבוץ שנפסקה חברותו והמתגורר בקיבוץ בהסכמת הקיבוץ לאחר תום תקופת החופשה השנתית, בה הוא זכאי להתגורר בקיבוץ ללא תשלום, יישא בהוצאות החזקתו והחזקת התלויים בו כפי שתחושבנה על ידי הקיבוץ.

מקרים מיוחדים

18. רשאי קיבוץ להוסיף על דמי העזיבה, מטעמים מיוחדים ובתנאי שקיבל לכך את אישור התנועה בה הוא חבר.

ישוב סכסוכים

19. חילוקי דעות בכל הנוגע לכללים אלה יועברו להכרעת הבורר.

תחולה

20. הכללים בדבר זכויות חבר יוצא או מוצא מקיבוץ³ שנקבעו בידי כל אחת מהתנועות החתומות על כללים אלה, לגבי קיבוצים החברים בה – בטלים (להלן – הכללים המבוטלים).

הוראות מעבר

21. על אף האמור בסעיף 20 ימשיכו לחול ההוראות בעניין מעבר מקיבוץ לקיבוץ שבכללים המבוטלים, על מי שעבר מקיבוץ לקיבוץ לפני תחילתם של כללים אלה. א.
אין בהוראות כללים אלה כדי לפגוע בוותק או בוותק פנסיוני שצבר חבר עד יום תחילתם של כללים אלה. ב.

תוספת ראשונה

(סעיף 1)

ההוצאה החודשית לחבר תחושב לפי הנוסחה הבאה:

_____ TC

TM x 12

– כאשר –

"TC" - הסך של הוצאות המחיה של כל הקיבוצים החברים בתנועות החתומות על כללים אלה כפי שנרשמו במאזן האחרון של כל קיבוץ, בתוספת הפרשי הצמדה המדד הידוע בסופה של שנת הכספים אליה מתייחס אותו מאזן ועד המדד הידוע בסופה של שנת הכספים האחרונה שקדמה לעזיבה.

"TM" – מספר החברים והמועמדים בכל הקיבוצים החברים בתנועות החתומות על כללים אלה, כפי שנרשם במאזן המאושר האחרון של כל קיבוץ.

תוספת שנייה

(סעיף 3)

אחזי התוספת לעוזב שוותקו שש שנים או יותר

שנת ותק	שיעור התוספת
6	4%
7	8%
8	12%
9	16%
10	20%
11	24%
12	28%
13	32%
14	36%
15	40%
16	45%
17	50%

55%	18
60%	19
65%	20
70%	21
75%	22
80%	23
85%	24
90%	25
96%	26
102%	27
108%	28
114%	29

שיעור התוספת	שנת ותק
120%	30
126%	31
132%	32
138%	33
144%	34
150%	35
150%	מעל 35

תוספת שלישית

(סעיף 11)

התחייבות לתשלום קצבה לחבר יוצא או מוצא מקיבוץ

הרינו מתחייבים בזאת לשלם לעוזב _____ נושא ת.ז.

קצבה חודשית בהתאם לאמור בכללים בדבר זכויות חבר יוצא או מוצא מקיבוץ, התשנ"ג
-1993.

הוותק הפנסיוני של העוזב הוא _____.

סכום הקצבה, נכון ליום העזיבה, הוא _____ שקלים חדשים.

הקצבה תשולם לעוזב החל מ_____.

_____ חתימת העוזב לאישור הפרטים

_____ חתימת וחותמת הקיבוץ

תאריך: _____

תוספת רביעית

(סעיפים 12 ו-15)

מכל תשלום קצבה ינוכה חלק שיחושב באחוזים לפי הנוסחה הבאה:

TC X 100

TM

כאשר –

"TG" – הסך של כל תשלומי הגמל המהוונים ליום העזיבה.

"TK" – הסך של כל תשלומי הקצבה להם היה זכאי העוזב אילולא האמור בסעיפים 12 15-1, המהוונים ליום העזיבה.

אם TK שווה ל-TG או קטן מ-TG לא תשולם לעוזב קצבה.

ההיוון של תשלומי הקצבה יעשה על פי הנוסחה הבאה:

$$TK = \sum_{Y=1}^z PV(KY) = PV(K1) + PV(K2) + \dots + PV(Kz)$$

כאשר –

"K" – סכום הקצבה לה זכאי העוזב, הידוע ביום העזיבה.

"Kz" – הקצבה האחרונה העתידה להשתלם לעוזב, בהתאם לתוחלת חייו ביום העזיבה, לפי לוחות התמותה אשר על פיהם מכינים דוחות אקטואריים בקרנות הפנסיה, לפי הנחיות משרד האוצר.

"K1" – הקצבה הראשונה העתידה להשתלם לעוזב לאחר העזיבה.

"PV" – המקדם להיוון הקצבה אשר יחושב לפי הנוסחה הבאה:

$$PV = \frac{1}{(1 + f)^n}$$

כאשר –

"f" – ריבית חודשית בשיעור זהה לשיעור התשואה הריאלית, לאחר המס, להשקעותיה של קרן הפנסיה הגדולה בישראל, הידוע ביום העזיבה. כאשר אם התשואה מחושבת לשנה תחושב בריבית החודשית כשורש ה-12 של שיעור התשואה.

"n" – מספר החודשים מיום העזיבה ועד ליום המיועד לתשלום הקצבה.

ההיוון של תשלומי הגמל יעשה בדרך ההיוון של תשלומי הקצבה, בשינויים המתחייבים מתנאי הזכאות של העוזב לתשלומי הגמל ובלבד שתשלום גמל שהופחת או נשלל עקב מעשה או מחדל של העוזב, לרבות פרעון מוקדם או היוון בהתאם לכללים של קופת הגמל או הקרן העתידות לשלם את תשלומי הגמל, רואים אותו כאילו ניתן או שעתיד להינתן בשלמותו.

אגודה שיתופית
מרכזית בע"מ

אגודה שיתופית
מרכזית בע"מ

י"ג בשבט תשנ"ג
4 בפברואר 1993

נספח לתקנון דמי עזיבה

1. חישוב הוותק

. על אף האמור בסעיף 6 (4) לכללים הרי בן קיבוץ, לרבות ילד חוץ שהתחנך בקיבוץ וחניך חברת נוער בקיבוץ, שהקיבוץ העניק להם מעמד של בן קיבוץ – אשר לא התקבלו לחברות בקיבוץ אלא היו תקופה ממושכת במעמד של "מועמד" – זכאים למענק עזיבה. וותקם ייחשב במועד בו מלאו לכל אחד מהם 18 שנה או בו סיימו לימודיהם – המאוחר ביניהם – עד מועד עזיבתם, בניכוי תקופת השירות הסדיר ותקופות חופשה מצטברות העולות על שנה אחת. . בכל מקרה שצה"ל העניק לחייל חבר קיבוץ מעמד של שירות קבע לפני תום תקופת השירות הסדיר הרגילה, והחייל מוסר משכורתו לקיבוץ – תיכלל תקופת שירות הקבע הנ"ל בחישוב הוותק. . אדם השוהה בקיבוץ כמועמד תקופה של 18 חודש ומעלה ועוזב לאחר מכן – זכאי למעמד עזיבה בגין תקופת מועמדותו – אך לא עבור תקופת האורחות או הניסיון אשר קדמו למועמדות. . קיבוץ המאפשר לאדם לחיות בו בתנאי חבר (עבודה, תקציבים וכו') מבלי להגדיר את מעמדו ולא במגמת קליטה לחברות בעתיד – יגדיר מראש ובכתב זכויותיו של אותו אדם, לרבות זכויות (או העדר זכויות) במועד היציאה מהקיבוץ

2. ניקוד

. אף כי תקציב החזקת האדם המתפרסם ע"י התנועות כולל מרכיב ריהוט וחידושו וכן מרכיב נסיעות לחו"ל – הרי אותם קיבוצים הנוהגים בסעיפים הנ"ל עפ"י שיטת ניקוד נפרד – יתנו לעוזב את היתרה הרשומה לזכותו עפ"י ניקוד זה.

. קיבוצים אשר מאפשרים לחבר להקדים קניות או נסיעות לחו"ל על חשבון תקציב
השנה הבאה (השנים הבאות) יקזזו – במקרה של עזיבה – את הסכומים שניתנו
על חשבון תקופה לאחר מועד העזיבה – ממענק המגיע.
. חבר שהשתתף מתקציבו ברכישת ציוד שלא ניתן לו לקחת בעת העזיבה (מזגן
וכד') רשאי לפיצוי על הסכום בו השתתף.

עדכון בענייני עזיבה

1. חבר משק שעובר למשק אחר ובמרוצת הזמן עוזב את המשק השני -
. הוותק של העוזב נחשב כאילו היה בקיבוץ אחד משך כל התקופה.
. המשק הראשון חייב לתת למשק השני (או האחרון אם יש יותר משניים) חלק מכל
דמי העזיבה כולל התוספת שמתייחסת לילדים גם אם הם נולדו אחרי שעזב את
הקיבוץ הראשון. האחוזים שמתווספים לדמי עזיבה הבסיסיים, כשהוותק יותר
ממספר מסוים של שנים וה"גמלה" המשתלמת כבמקום קופת גמל מעל גיל מסוים.
החלק של הקיבוץ הראשון הוא היחס בין הוותק של העוזב באותו קיבוץ
לסה"כ הוותק בשני (או בכל) הקיבוצים.
. תקופת הש.ש.ש נחשבת כחלק של הוותק בקיבוץ הראשון גם אם הוא בוצע בקיבוץ
השני, כי הקיבוץ הראשון קבל זיכוי ימי פ"צ (שליש משרה) בתקופת הש.ש.ש.
. מאידך, ה"סיוע לבני משק עוזבים" שהוא למעשה תוספת לדמי עזיבה) ניתן פורמלית
להורים חברי המשק כדי לעזור לבן העוזב, לכן הוא נופל לגמרי על הקיבוץ של הוריו.

י"א מנחם אב תש"ן/2 באוגוסט

מעבר חבר מקיבוץ לקיבוץ

תקנות האגודה השיתופית (חברות) התשנ"ד - 1994, תוספת ראשונה – כללים בדבר זכויות
חבר יוצא או מוצא מהקיבוץ:

הנחיות הקיבוץ הדתי – אגודה שיתופית מרכזית בע"מ לעניין חבר קיבוץ העובר מקיבוץ לקיבוץ.

1. חבר קיבוץ העובר מקיבוץ לקיבוץ, ינהג בו הקיבוץ אותו עזב על פי הכללים בדבר זכויות חבר יוצא או מוצא מקיבוץ.

הסבר: הנחייה זו מבטלת הנחיות קודמות על פיהן במקרים שונים שולמו דמי עזיבה שלא במועד עזיבת קיבוץ "האם".

2. חבר קיבוץ העובר לקיבוץ אחר זכאי, והקיבוץ הקולט רשאי, להציע להעביר לידי הקיבוץ הקולט את דמי העזיבה וזכויות אחרות המגיעות לו על בסיס הכללים. הסכימו שני הצדדים לעשות כן, יראו בחבר הנקלט כזכאי לזכויות הנובעות מוותק בקיבוץ הקולט, על בסיס וכמניין שנות הוותק אותן צבר בקיבוץ אותו עזב.

ההנחיות אושרו בישיבת המזמו"ר – י' בשבט תשס"ו (8.2.2006)